

26.01.2022

Kilpilahden hukkalämpöjen hyödyntäminen, yleisötilaisuus 19.1.2022, vastaamattomat kysymykset

Ainoa maanomistajien kannalta järkevä vaihtoehto olisi, että kaukolämpöputket kulkisivat moottoritien alla. Haluaisimme vastauksen siihen miten hanke vaikuttaa kaavoitukseen, rakennuslupiin sekä muihin mahdollisiin maankäytöllisiin suunnitelmiin. Tuleeko siis rakennuskielto putken kohdalle ja miten laajalle tämä alue ulottuu?

Vastaaja Ida Montell, AFRY Finland Oy:

Maakaivanto- ja tunneliosuuksien rakentamisrajoitukset käytiinkin jo aiempien kysymysten kohdalla läpi. Kuntakaavoituksen osalta on aloitettu keskustelut kuntien kaavoittajien kanssa. Lämmönsiirtolinjauksen jatkosuunnittelussa tarkastellaan ajotunneleiden, pystykuilujen ja maakaivantolinjojen osuudet suhteessa kuntakaavoitukseen. Linjauksen suunnittelussa on tässä kohtaa huomioitu asemakaavoitetut alueet ja niitä on lähtökohtaisesti pyritty kiertämään. Linjauksen jatkosuunnittelussa on tarve sovittaa yhteen myös vireillä olevien kuntakaavojen maankäytölliset tavoitteet. Kuntien kaavoituksen kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta on kartoitettu jo YVA-ohjelmavaiheessa vireillä olevia maankäytön suunnitelmia.

Jääkö tämä webinaari näkyviin myös jatkossa, jotta sen sisältö voidaan seurata myös myöhemmin?

Vastaaja Melina Laine, Helen Oy:

Tallenne webinaarista löytyy osallistumislinkin kautta: <https://helen.videosync.fi/yva-19012022>

Onko lainkaan tutkittu sellaista vaihtoehtoa, että linjaus vedettäisiin koko matkan moottoritien varteen? Siinä ei tarvitsisi kaataa metsää ja rikkoa luontoa luontoalueilta.

Vastaaja Jukka Salminen, AFRY Finland Oy:

Moottoritien varteen rakentaminen on teknisesti haastavaa johtuen mm. paikoitellen kapeasta rakentamisalueesta kalliioleikkausten vuoksi. Jotta moottoritieellä liikkuvien henkilöiden ja ajoneuvojen turvallisuus ei vaarannu, tulee olla riittävä etäisyys rakennuskohteesta moottoritiehen. Moottoritien hyödyntämistä rakennusyhteytenä tai putkien sijoitukseen on suunnittelun yhteydessä selvitetty, mutta mm. edellä mainittujen asioiden takia se on mahdotonta.

Siis mikä viranomainen päättää sijoitusluvan? Kai te sen osaatte vastata?

Vastaaja Karoliina Jaatinen, AFRY Finland Oy:

Sijoitusluvasta päättää kohteesta riippuen joko kunta tai ELY-keskus.

1.1 Sijoituslupa

Kaukolämpöverkkojen sijoittamisesta määrätään maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä maantielaisissa (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä, 503/2005).

Sijoituslupahakemuksen arvioitu käsittelyaika on noin 2 viikkoa. Mikäli hakemus sisältää vain uuden sähkö- ja teleliittymän tai esim. enintään 3 alitusta tai ylitystä, hakemuksen arvioitu käsittelyaika on noin 1–2 viikkoa.

1.1.1 Maankäyttö- ja rakennuslaki

Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamisesta määrätään yleisesti maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:ssä. Kiinteistön omistaja tai haltija on lain mukaan velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevien johdon ja siihen liittyvien vähäisten laitteiden, rakenteiden ja laitosten sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jos johdon tai laitteen sijoittaminen ei muuten tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin

Julkinen

26.01.2022

VE1	23,8	13,7	10,1	5	3650	3	30500	3600	520
VE2	26,9	7,7	19,1	2	1350	1	21000	2700	390
VE3	24,7	14,1	10,6	5	3650	3	38000	3600	520
VE4	23,1	18,5	4,6	6	4300	4	45000	4500	650
VE5	27,2	12,5	14,7	3	2000	2	27500	2700	390
VE6	23,1	21,9	1,2	7	5000	5	60000	5500	780
VE7	26,2	16,1	10,1	5	3500	4	49300	4500	650

"Tunnelin ympärille muodostetaan kalliotekninen suojavyöhyke, jonka suuruus on alustavasti noin 10 metriä tunnelin ääri viivoista ulospäin. Rakentamistoimenpiteitä suojavyöhykkeen kohdalla tulee jatkossa välttää." Tuossa suora lainaus selvityksestä, joka on tämä iso kysymys tässä. Nyt on tullut selväksi, että ei vaikutusta maanpäälliseen rakentamiseen, joka on se keskeinen asia tontin omistajan kannalta. Eli vielä selvyiden vuoksi; Kun rakennan tontilleni lisää ja tunneli menee mahdollisesti siinä alapuolella, voin louhia ja tehdä kaikki rakennustyöt, kuten aikaisemminkin toki pois lukien syvien kaivojen poraaminen. Olenko ymmärtänyt oikein?

Vastaaja Jukka Salminen, AFRY Finland Oy:

Kyllä, suojavyöhykkeen ulkopuolelle jäävällä alueella saa tehdä rakentamistoimia.

Kuinka tiheästi pystykuiluja ja niihin liittyviä rakennuksia tehdään tunneliosuuksille?

Vastaaja Jukka Salminen, AFRY Finland Oy:

Tässä suunnitteluvaiheessa kaikkien vaihtoehtoisten tunnelilinjausten suuaukkojen, ajotunneleiden ja pystykuilujen sijainteja ei ole vielä tarkemmin suunniteltu, mutta alustavat sijainnit on esitetty YVA-ohjelman luvussa 3.1.3. 3.1.3 "Ajotunnelit, pystykuilut ja tunneleiden suuaukot". Pystykuiluja tulee noin 2.0 – 3.0 km välein turvallisuussyistä.

Itsessään hieno idea, mutta kumminkin tulee häiritsemään monen ihmisen koti rauhaa. Mielestäni moni joka Nevaksen lähellä asuu nimenomaan asuu täällä oman rauhan ja rauhallisuuden takia ja tämä sitä kaikkea häiritsee.

Miten monta vuotta menee ennenkuin arvion mukaan projekti on plussan puolella?

Vastaaja Melina Laine, Helen Oy:

Tätä asiaa selvitetään myöhemmissä suunnitteluvaiheissa, kun mahdollisesti toteutettava vaihtoehto on valittu.

Jos putki on kaivettu maastossa saako putken ylittää mistä tahansa kohdalla esimerkiksi metsäkoneella?

Vastaaja Jukka Salminen, AFRY Finland Oy:

Kyllä. Metsätalouden harjoittamista on rajoitettu mm. siten, ettei metsää saa istuttaa eikä metsätalouteen liittyviä maanmuokkaustöitä tehdä putken suojavyöhykkeen päällä. Normaali työkoneella ylittäminen on kuitenkin sallittua.

Julkinen

26.01.2022

Olisiko järkevämpi tehdä putki jonnekin vähän lähemmäs Helsinkiä, kyseessä todella pitkä prosessi joka vaikeuttaa monen kulkemista. Onko mietitty myös sitä, että kuinka paljon tästä on näille ihmisille hyötyä joiden koti rauhaa tämän putken rakentaminen tulee häiritsemään.

Vastaaja Jukka Salminen, AFRY Finland Oy:

Hukkalämmön siirtolinjan reitti on valittu sen mukaan, missä on hukkalämmön lähde. Hukkalämmön lähteenä hyödynnetään tässä Kilpilahden teollisuusalueen hukkalämpöä. Lähempänä Helsinkiä ei ole vastaavaa toimintaa, mistä hukkalämpöä saisi.

Voisitko reflektoida hieman tämän hankkeen rahoituskuviota, kiitos.

Vastaaja Melina Laine, Helen Oy:

Hankkeen rahoituskuviot tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Hirveästi ei yksilöä lohduta, jos mahdollisimman vähän kiinteistöjä jää linjan alle niin, jos nimenomaan se oma kiinteistö menettää käyttökelpoisuutensa tavalla tai toisella. Jonkinlainen maisemahaitta on tuossa tapauksessa loppujen lopuksi toisarvoinen ongelma.

Vastaaja Melina Laine, Helen Oy:

Eri reittivaihtoehtojen vaikutuksia tarkastellaan YVA-prosessin aikana. Mukana tarkasteluissa on myös tunnelivaihtoehtoja, joilla on pintaputkea huomattavasti vähäisemmät vaikutukset maanpäälliseen maankäyttöön.

Voitteko vielä tarkentaa minkälaisia teknisiä haasteita syntyisi, jos linjaus kulkisi moottoritien varrella ?

Vastaaja Jukka Salminen, AFRY Finland Oy:

- rakentaminen niin, että moottoritien liikkuvien ajoneuvojen ja henkilöiden turvallisuus ei vaarannu
- olemassa olevien kallioleikkauksia on tarve leventää useassa kohtaa, työn tekeminen lähellä moottoritietä haastavaa ja aiheuttaa mm. useita liikennekatkoja
- moottoritien läheisyydessä tarve myös tehdä muita moottoritien liikennöintiin vaikuttavia töitä (paalutus, betonivalut, kaukolämpöputkien asennus) yms.
- käytön aikana on tarve kaukolämpölinjan huolto- yms. töille. Jos linja sijaitsee moottoritien varrella aiheutuu, on em. töiden toteutus haastavaa ja aiheuttaa vaikutuksia moottoritien liikenteelle

Miten useat puro- ja jokiuomat ylitetään tai alitetaan? Estetäänkö kaivuutöiden ravinnekuormitukset alajuoksujen vesistöihin, soihin, merenlahtiin ja ylipäänsä luontoon?

Vastaaja Karoliina Jaatinen, AFRY Finland Oy:

Linjausvaihtoehdosta riippuen putkilinja Kilpilahdesta Vuosaareen risteää seuraavien jokea pienempien uomien kanssa: Dybäcken, Nevaksenjoki, Hangelbybäcken, Fallbäcken, Korsnäsinpuro, Östersundominpuro, Gumbölenpuro, Krapuoja. Lisäksi putkilinjausten reiteillä on nimettömiä oja. YVA-ohjelmassa on lyhyesti kuvattu maaputken kanssa risteävät vesistöt. Mahdollisten uomien alitusten yhteydessä tarkastellaan uomien luonnontilaisuutta ennen luvituksen selvittämistä maastossa ja ollaan yhteydessä Uudenmaan ELY-keskukseen, jotta voidaan varmistua mahdollisesta vesilain mukaisesta poikkeamistarpeesta. Tunneliinjaukset kulkevat syvällä kallioperässä uomien alitse.

Vesistöt on kuvattu YVA-ohjelman luvussa 5.11.1. 5.11.1 "Vesimuodostumat, pienvesistöt ja valuma-alueet". Ennen rakentamistöiden aloittamista suunnitellaan tarkemmin alitusmenetelmät. Mikäli alitus ei ole jossain kohteessa mahdollista, tullaan vesistö rakentamiselle hakemaan joko vesilain mukainen vesitalouslupa tai luvitus hoidetaan ilmoitusmenettelyllä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. ELY-keskus ratkaisee mahdolliset

Julkinen

26.01.2022

lupatarpeet. Uomien alitus tehdään ELY-keskuksen vaatimien ohjeiden mukaisesti huomioiden pienvesien herkkä vesiluonto. Kaivutyöt ovat kaukolämpöputken rakentamisessa lyhytaikaisia ja kiintoaineen leviäminen uomassa voidaan ehkäistä käyttämällä erilaisia suotopatoja ja silttiverhoja. Näistä kiintoaineen ja ravinteiden leviämistä ehkäisevistä rakenteista työn aikana määrätään erikseen viranomaisen toimesta.

Hei, tarkennus miksi meren pohjassa putki olisi ympäristö haittana ? Tähän asiantuntijan kunnan lausunto olisi hyvä saada

Vastaaja Jukka Salminen ja Karoliina Jaatinen, AFRY Finland Oy:

Kysymyksessä ilmeisesti viitataan sedimentin pinnalla kulkevaan tai siihen kaivettuun putkeen. Merenpohjan kasvit ja eliöt täytyy selvittää, jotta voidaan arvioida onko sedimenttiin sijoitettavan putken sijoitus hyväksyttävää. Selvitystyö on jo itsessään haastavaa linja pituuden vuoksi, sekä lisäksi selvityksen lopputuloksena voi löytyä sellaisia suojeltuja kasveja ja eliöitä joiden takia putkea ei voida sijoittaa meren pohjaan. Merenpohjan sedimenteissä voi lisäksi paikoin olla haitta-aineita, joiden vuoksi vesistö rakentaminen pitkällä matkalla voi aiheuttaa riskin haitta-aineiden leviämisestä vesiympäristöön.

Pohjavesiä pilaavaa ratkaisua ei tehdä. Normitilanteessa. Entäs esim. vuodon sattuessa, taitaa muuttua kaivovedet kemikaalipitoisiksi. Miten tällaiset tilanteet korjataan?

Vastaaja Karoliina Jaatinen, AFRY Finland Oy:

Vesilaki (587/2011) on vesien käyttöä koskeva laki. Vesien käyttö tarkoittaa kaikkea sitä toimintaa, joka kohdistuu vesialueisiin ja pohjavesiin. Jos rakentaminen vaikuttaa pohjaveteen joko väliaikaisesti tai pysyvästi, edellyttää hanke vesilupaa vesilain 3 luvun 2 §:n perusteella. Vesilain mukaisessa menettelyssä tehdään pohjavesiin kohdistuva riskienarviointi, mikä sisältää myös poikkeustilanteisiin varautumisen. Lainsäädäntö kieltää pohjavesien pilaamisen niin normaali- kuin poikkeusoloissa. Onnettomuustilanteisiin tulee varautua sekä suunnitella mahdollisen onnettomuuden toimet sisältäen mm. korvaavan veden saannin kiinteistöille, mikäli vedensaanti estyy. Hankkeen toteuttaja/luvan haltija on velvollinen korvaamaan mahdollisesti aiheutetun haitan lainsäädännön mukaan.

Melina Laine, Helen Oy:

Lämmönsiirtoputkessa ei siirretä kemikaaleja, vain kaukolämpövettä.